

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИВАТНА УСТАНОВА
«ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«МІЖНАРОДНИЙ ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ
ІНСТИТУТ «БЕЙТ-ХАНА»**

**Кафедра гуманітарної та соціально-економічної
підготовки**

РОБОЧА ПРОГРАМА

вибіркового освітнього компонента

«КЛАСИЧНІ ТЕКСТИ»

Рівень освіти

перший (бакалаврський) рівень

(назва рівня вищої освіти)

Спеціальність

для усіх спеціальностей

(код і найменування спеціальності)

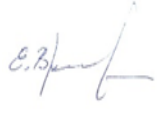
Дніпро-2024

Робоча програма вибіркового освітнього компонента «Класичні тексти» для здобувачів вищої освіти всіх спеціальностей.

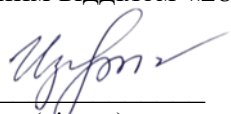
Розробник: Єгор ВРАДІЙ, к. істор. н.

Робоча програма розглянута та затверджена на засіданні кафедри гуманітарної та соціально-економічної підготовки

Протокол від «26» серпня 2024 року № 01

Зав. кафедри Єгор ВРАДІЙ
(підпис)

Робоча програма перевірена навчально-методичним відділом «28» серпня 2024 року

Завідувач навчально-методичного відділу Інна ЗЕРКАЛЬ
(підпис)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисциплін за формами навчання	
	Денна	Заочна
Статус дисципліни (обов'язкова чи вибіркова)	обов'язкова	
Мова викладання	українська	
Передумови вивчення навчальної дисципліни (які дисципліни мають передувати вивченню)	вихідна	
Курс	3	3
Семестр	7	
Триместр		8
Загальний обсяг годин / кредитів	120/4	120/4
Кількість змістовних модулів	2	2
Годин на аудиторне вивчення	54	12
Годин на самостійне вивчення	66	108
Форма підсумкового контролю	залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Завдання курсу «Класичні тексти» полягає в тому, щоб ознайомити студентів з основними історичними текстами, що складають сучасну традицію юдаїки.

Важливо розуміти, що згідно з традицією іудейські навч. заклади відвідували лише хлопчики. Дівчатка вчилися вдома. Початкову 7-річну освіту євреїв. хлопчики отримували з 6 років у школах, що називалися хедерами (від давньоєврейс. – кімната). Там вони опановували мову, на якій були написані святі тексти – стародавній іврит (у побуті спілкувалися мовою нім. походження – ідиш), навчалися читанню, письму й арифметиці, вивчали текст Тори та Мішни. Вчителів хедерів називали меламедами. Після завершення курсу хедера юнаки, які мали таку можливість, продовжували освіту у вищих школах – єшивах. Там вони вивчали гол. чин. Талмуд, Шулхан Арух і Тору з коментарями до цих сакральних текстів, а також дидактичну рабинську літ. У деяких єшивах певний час відводився на поглиблене вивчення Біблії (єврейс.). Навчання тривало до одруження, що відбувалося зазвичай у віці 18–20 років. Деякі з учнів коштом громади чи приватних спонсорів продовжували навчання все життя. Вельми

поширеними в Україні були заклади, що називалися бейт мідраш (дім вчення). В ньому іудеї вивчали класичні тексти у вільний від роботи час за власним бажанням. У сучасній Україні існують іудейські школи, де поряд зі звичайними предметами вивчаються Тора та Мішна. Школи відвідують хлопчики й дівчатка, але вони вчать окремо. В ортодоксальних єшивах, як у давнину, вчать лише юнаки, а в закладах реформістів – і юнаки, і дівчата.

Курс «Класичні тексти» дає можливість студентам опанувати необхідні навички та поняття для подальшого самостійного вивчення історії, формує в них потреби та прагнення до подальшого поглиблення знань та загального розвитку.

Мета курсу: ознайомити студентів з історією, розвитком, вжитком давньоєврейських пам'яток писемництва. Особливо, в контексті історичної парадигми. Проаналізувати основні віхи історії єврейського народу з урахуванням того, про що йдеться в таких текстах, як: Тора, Пророки, Писання, Талмудичні тексти.

Предмет програми: основні етапи історичного розвитку та формування національної єдності єврейського народу на основі попередніх знань студентів із загальної історії.

Програма орієнтує студентів на бачення наступності у формуванні якостей на різних вікових етапах.

У процесі викладення курсу передбачається проведення практичних занять і досліджень на педагогічній практиці у школі.

Студенти повинні знати:

- основні пророцтва;
- мету та передумови появи пророцтв;
- актуальність пророцтв на сьогодні;
- погляди єврейської традиції на походження світу;
- основні етапи розвитку людства;
- передумови виникнення єврейського народу;
- закони і норми поведінки, обумовлені класичними текстами.

Студенти повинні вміти:

Самостійно аналізувати класичні тексти;

Орієнтуватися і відбирати потрібну інформацію з текстів;

Коректно використовувати класичні тексти;

Практично реалізувати отриманні знання у педагогічній роботі.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МОДУЛЬ № 1. ОСНОВИ П'ЯТИ КНИГ ТОРИ ПЕРІОД ПРОРОТЦІВ, ПРОРОКІВ ТА ПИСАНЬ (ЗАГАЛЬНИЙ ОГЛЯД)

Тема № 1. Брейшит, Шмот, Вайєра

Книга Буття, Берешит - перша книга Біблії, що належить до Старого Завіту і відкриває п'ятикнижжя Мойсея (Тори).

Тижневий розділ «Шмот» (Шмойс) - один із 54 тижневих розділів - уривків, на які розбитий текст П'ятикнижжя (Хумаша).

Глава "Шмот" - тринадцята за рахунком глава Тори - відкриває другу книгу "Шмот". Ім'я своє, як і всі глави, отримала за першими значущими словами тексту (ве-еле шмот бней Ізраель - «І ось імена синів Ізраїлю ...»). До складу глави входять вірші (івр., мн. ч. - псуким) з 1:1 до 6:1.

«Вайєра» - один із 54 тижневих розділів — уривків, на які розбитий текст П'ятикнижжя (Хумаша).

Глава "Вайєра" - четверта за рахунком глава Тори - розташована в першій книзі "Брейшит". Ім'я своє, як і всі розділи, отримала за першими значущими словами тексту (Вайєра - "І явив ..."). До складу глави входять глави та вірші (івр., мн. ч. - Псуким) з розділ 18: ст.1 по гл. 22: ст. 24.

Література [2, 4-6]

Тема 2. Бемідбар, Дварім

Бемідбар - термін єврейського походження, п'яте слово в біблійній Книзі Чисел і найменування наступних текстів: Книга Чисел; Бамідбар рабба - мідраш на Книгу Чисел; Бемідбар (тижневий розділ) - перший розділ книги Чисел.

Второзаконня - п'ята книга П'ятикнижжя (Тори), Старого Завіту та всієї Біблії. У єврейських джерелах ця книга також називається «Мішне Тора» («повторення Закону»), оскільки є повторним викладом усіх попередніх книг. Книга має характер довгої прощальної промови, зверненої Мойсеєм до ізраїльтян напередодні їхнього переходу через Йордан і завоювання Ханаана. На відміну від усіх інших книг П'ятикнижжя, Повторення Закону, за винятком нечисленних фрагментів та окремих віршів, написано від першої особи.

Книга Дварім була другою за популярністю книгою Біблії серед Кумранських рукописів, і вона представлена 33 сувої. У книзі 34 розділи.

Література [1,4-7]

Тема 3. «Єгошуа», «Шофтім», «Шмуель» «Царств»

Книга Суддів Ізраїлевих - книга, що входить до складу єврейської Біблії (Танаха) та Старого Завіту. Друга книга розділу Невієм єврейської Біблії.

У книзі викладається історія євреїв від останніх років життя Ісуса Навина (Єхошуа бін Нун) до смерті судді Самсона. За єврейською традицією, книга Суддів була написана пророком Самуїлом.

Судді - особи, які керували єврейським народом у період від Ісуса Навина до царювання першого царя Саула. Видатні Судді: Варак (Барак) та Дебора (Двора), Геден (Гідон), Самсон (Шимшон), Ілій (Елі) та пророк Самуїл (Шмуель).

Після Ісуса Навина, начальники ізраїльських колін повинні були вигнати хананеїв (аборигенне населення) з тієї землі, володіння якої було їм обіцяно. Вони зробили це, але лише частково залишивши деякі народи жити поруч і вступали з ними в союзи, що було заборонено Богом. При цьому відбувалося ухилення ізраїльтян у вірування сусідніх народів, «служіння Ваалам та Астартам». За це Бог визначив народам Ханаана бути для Ізраїльтян «зашморгом». Коли Ізраїльський народ відступав від Бога, починав служити богам сусідніх народів, він піддавався завоюванням цими народами і потрапляв до них у поневоленні доти, доки не зверталися до Бога з проханням про визволення. Коли ж останнє відбувалося, то Бог споруджував з-поміж народу суддю, людину, яка очолювала визвольну війну, і тоді Ізраїль знову ставав вільним до наступного падіння в гріх ідолопоклонства. Таким чином, при відпаданні народу від Бога його досягали нещастя, а звернення до Бога приносило мир та благоденство.

З книги Суддів можна бачити постійне піклування і Промисл Божий про Свій народ, Його милосердя та довготерпіння.

Література [1,2]

Тема 4. «Єшаягу» «Ірмеягу» «Іехезкіель»

Книгу Суддів можна охарактеризувати, як «епічну» літературу з романтичними та військовими сценами які подані в деталях. Ми бачимо силача Самсона, який робить великі справи показані його війни та кохання, але видним є його падіння, яке було карою Божою за його гріх, хоч сам він і був винен в тім. Геден, Двора та інші також яскраво ілюструють ці тенденції, дехто, навіть, порівнює книгу Суддів з Іліадою та Одиссеєю.

Основна тема книги - це життя євреїв у Обіцяній землі та її обживання. Показане все життя, проблеми з гріховною асиміляцією євреїв та те, як їх Бог рятував та наvertsав.

Також є багато згадок про традиції, звичаї, релігійні та моральні реалії.

Література [5,6,9]

Тема 5. Книги малих пророків

Окрім книг “великих” пророків, до яких відносяться Книги Ісаї, Єремії, Єзекиїля і Даниїла, серед старозавітних священних книг містяться ще 12 книг так званих “малих” пророків. Малими ці пророки називаються через те, що їх книги мають порівняно малі розміри. З малих пророків про Месію писали Осія, Іоїль, Амос і Михей – сучасники пророка Ісаї, які жили за 700 р. до Р. Х., а також пророки Аггей, Захарія і Малахія, які жили після вавилонського полону, у VI і V столітті до Р. Х. За життя трьох останніх пророків будувався другий старозавітний храм в Єрусалимі, на місці зруйнованого Соломонового храму. Книгою пророка Малахії закінчується старозавітне Писання.

Література [4,7,10]

Тема 6. Книга Іов та Тегілім

Тегілім (Псалми Давидові) — одна з книг Першого Завіту, що є невід'ємною частиною богослужінь в юдейській та християнській традиціях. Книга складається зі 150 псалмів з коментарями про повсякденні життєві ситуації, почуття й емоції, знайомі кожному незалежно від релігійних упевнень.

Мудрець Рабін Шимшон Рафаель Гірш живий і викладав у Німеччині (1808 – 1888). Перший, хто поєднував юдейську традицію з ідеями секуляризму, один із найавторитетніших коментаторів біблійних текстів у світі. Його тексти звернені не лише до знавців Біблії, а й до тих, хто сумнівається в основах віри чи навіть втратив її.

Переклад текстів псалмів прив'язаний до їхнього тлумачення.

Видання містить тексти псалмів, детальні коментарі рабина Шимшона Рафаеля Гірша, а також довідкові матеріали — показник відповідності назвам Танаху та Біблії, глосарії термінів та джерел.

Література [2,10]

Тема № 7. Книга Мішлей та п'ять сувоїв

Книга приказок Соломонових - двадцята книга Старого Заповіту. Належить до навчальних поетичних книг поряд з Книгою Йова, Книгою Псалмів, Книгою Еклезіястовою і Піснею над Піснями. Згідно з юдейським канонем — це книга Мішлей, друга у Писаннях (Ктувім). Інші назви біблійної книги — Приповістей, Прислів'я, Притч або Приповідок. Деякі перекладачі, зокрема І. Огієнко, розділили книгу на частини відповідно до авторства або часу впорядкування приказок. Книга приказок є однією з найбільш цитованих книг Біблії.

Сувої Мертвого моря (тж. Кумранські рукописи) — назва манускриптів, виявлених починаючи з 1947 року в печерах Кумрану, у печерах ваді Мурабба'ат (на південь від Кумрану), у Хірбет-Мірді (на північний захід від Кумрану). низці інших печер Юдейської

пустелі та у Масадаі. Дослідження рукописів підтвердило, що принаймні деякі з них було написано саме у кумранській громаді.

Рукописні сувої отримали назву Кумранських, очевидно, тому, що печера Айн Фешха, в якій вони тисячоліттями зберігалися, знаходиться неподалік руїн Хірбет Кумран.

Література [2,13]

МОДУЛЬ № 2. ТАЛМУДИЧНА ТА ХАСИДСЬКА ЛІТЕРАТУРА

Тема № 8. Мішна трактат «Песахім», Мішна трактат «Пеа», Мішна трактат «Авот», Мішна трактат «Кідушін», Мішна трактат «Шабат», Мішна трактат «Брахот», Мішна трактат «Сука»

Мішна — компіляція усної Тори, складена приблизно 200 року в Палестині Юдою га-Насі та його сподвижниками.

Якесь невелике зібрання законів та норм, що регламентували службу в єрусалимському Храмі, імовірно, існувало і у більш ранній період. Можливо, воно було складене вченим священиком (жерцем) чи членом синедріону як практичне керівництво для священослужителів.

Вчені Ямнійської академії після зруйнування Іншого Храму (70 рік) спробували зібрати розрізнені частки усної традиції, щоб зберегти її для нащадків.

Підвалини Мішні заклав раббі Аківа, який упорядкував і систематизував Галаху (законодавчі настанови).

Цю роботу продовжив його учень раббі Меїр. Надалі кожний голова академії редагував це зведення як основний текст для вивчення усної Тори.

Загальне ж визнання здобуло збори Юди га-Насі, що використав у своїй редакції щонайменше 30 попередніх.

Література [9]

Тема № 9. Танія

Танія, або Лікутей Амарім — основоположна книга з хасидизму, головне творіння Старого Ребе, рабі Шнеура-Залмана (1746–1813), — сприймається як наріжний камінь філософії Хабад та підходу Хабад до Хасидського містицизму, визначаючи його загальну інтерпретацію і метод. Уся подальша література руху Хабад за авторством наступників ґрунтується на підході Танії. Хабад відрізняється від «традиційного хасидизму» насамперед філософським дослідженням та інтелектуальним аналізом при тлумаченні хасидської Тори.

Наголос саме на розумі як шляху до інтерналізації містичного духовного екстазу Хасидів (емоційного завзяття, буквально — розщеплення), контрастує із творчим ентузіазмом щодо віри, притаманним традиційному хасидизму. Внаслідок цього, хабадські твори характеризують систематична інтелектуальна структура, в той час як інші класичні тексти традиційного хасидського містицизму є змістовно більш збірними та неоднорідними.

Література [2]

Тема № 10. Лікутей Сіхот

«Лікутей Сіхот» - обрані бесіди Любавічного Ребе Шліта Короля Мошіаха. Запис слухачів, відредагований Ребе. Серед розмов, що стосуються багатьох тем, центральне місце займає інтерпретація та пояснення тих чи інших розділів Тори, проте, розмови включають також багато питань єврейського способу життя, моральності, виховання, актуальних проблем євреїв в Ізраїлі, Росії та Сполучених Штатах.

Література [7,]

Тема № 11. Маамарім

Пояснення внутрішнього сенсу ханукальних свічок у простому та переносному значенні. Відмінність ханукальних свічок від свічок Храму. Вплив на весь світ. Відмінність молитви від благословення і переваги одного над іншим. Очищення світу за часів Храму (Шломо) та у майбутньому (Мошіаха). Перевага ханукальних свічок над свічками Храму і сила їхнього впливу на найбільш віддалені сфери темряви та зла. Сила вчення хасидизму.

Література [5-9]

Тема № 12. Переклад та коментування найвідоміших уривків з книг Тори

Тора, П'ятикнижжя Мойсееве – Священна Книга. Священність – не дуже точний переклад з мови Тори, більш точно термін «священність» означає щось між ексклюзивністю і унікальністю. Саме емоційна забарвленість цього загально прийнятого перекладу стала однією з причин трактування Тори, як збірки мудрості єврейського народу. Ця хибна думка йде ще від древніх греків і не дозволяє людству правильно ставитись до змісту тексту П'ятикнижжя. Насправді Тора – це Одкровення, що його дарував народу Ізраїля Творець Всесвіту, саме цей факт і визначив її унікальність і ексклюзивність. Юдейська традиція – мудрість єврейського народу полягає в роз'ясненні справжнього глибокого змісту Тори, цим займались єврейські мудреці – стовпи юдаїзму. Саме вони створили цілу літературу Коментарів до Тори і саме завдячуючи цим коментарям людям відкривались різні сторони Божого замислу створення Світу. Традиція створення коментарів до Тори зберіглась і продовжує своє існування.

Література [1-5]

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												Форма контролю
	Денна форма						у тому числі						
	Усього	л	п	лаб	с	ср	Усього	л	п	лаб	с	ср	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
МОДУЛЬ № 1. ОСНОВИ П'ЯТИ КНИГ ТОРИ ПЕРІОД ПРОРОТЦІВ, ПРОРОКІВ ТА ПИСАНЬ (ЗАГАЛЬНИЙ ОГЛЯД)													
Тема № 1. Брейшит, Шмот, Вайєра	8	2	2			4	9	2				7	У
Тема 2. Бемідбар, Дварім	8	2	2			4	7					7	У, ПК
Тема 3. «Єгошуа», «Шофтім», «Шмуель» «Царств»	8	2	2			4	8					8	У, ПК
Тема 4. «Єшаягу» «Ірмеягу» «Іехезкіель»	8	2	2			4	10	2				8	К
Тема 5. Книги малих пророків	8	2	2			4	8					8	Т
Тема 6. Книга Іов та Тегілім	8	2	2			4	8					8	У
Тема № 7. Книга Мішлей та п'ять сувоїв	12	4	2			6	10		2			8	
Разом – зм. модуль 1	60	16	14			30	60	4	2			54	
МОДУЛЬ № 2. ТАЛМУДИЧНА ТА ХАСИДСЬКА ЛІТЕРАТУРА													
Тема № 8. Мішна трактат «Песахім», Мішна трактат «Пеа», Мішна трактат «Авот», Мішна трактат «Кидушин», Мішна трактат «Шабат», Мішна трактат «Брахот», Мішна трактат «Сука»	12	2	2			8	12	2				10	
Тема № 9. Танія	11	2	2			7	12		2			10	У
Тема № 10. Лікутей Сіхот	11	2	2			7	10					10	Т
Тема № 11. Маамарім	13	4	2			7	12					12	Т
Тема № 12. Переклад та коментування найвідоміших уривків з книг Тори	13	4	2			7	14		2			12	У
Разом – зм. модуль 2	60	14	10			36	60	2	4			54	
Усього годин	120	30	24			66	120	6	6			108	

5. Форми контролю: усне опитування – У
 контрольні роботи – КР
 перевірка конспектів – ПК
 тестування – Т
 колоквиум – К

6. Теми лекційних занять

№	Назва теми	Обсяг у годинах		Максим. кін-ть балів
		денна форма	заочна форма	
1	Тема № 1. Брейшит, Шмот, Вайєра	2	2	

2	Тема 2. Бемідбар, Дварім	2		
3	Тема 3. «Єгошуа», «Шофтім», «Шмуель» «Царств»	2		
4	Тема 4. «Єшягу» «Ірмеягу» «Іехезкіель»	2	2	
5	Тема 5. Книги малих пророків	2		
6	Тема 6. Книга Іов та Тегілім	2		
7	Тема № 7. Книга Мішлей та п'ять сувоїв	2		
8	Тема № 8. Мішна трактат «Песахім», Мішна трактат «Пеа», Мішна трактат «Авот», Мішна трактат «Кідушин», Мішна трактат «Шабат», Мішна трактат «Брахот», Мішна трактат «Сука»	2	2	
9	Тема № 9. Танія	2		
10	Тема № 10. Лікутей Сіхот	2		
11	Тема № 11. Маамарім	4		
12	Тема № 12. Переклад та коментування найвідоміших уривків з книг Тори	4		
Всього годин		30	6	

7. Теми практичних занять

№	Назва теми	Обсяг у годинах		Максим. кіл-ть балів
		денна форма	заочна форма	
1	Тема № 1. Брейшит, Шмот, Вайєра	2		4/-
2	Тема 2. Бемідбар, Дварім	2		4/
3	Тема 3. «Єгошуа», «Шофтім», «Шмуель» «Царств»	2		4/
4	Тема 4. «Єшягу» «Ірмеягу» «Іехезкіель»	2		4/
5	Тема 5. Книги малих пророків	2		4/
6	Тема 6. Книга Іов та Тегілім	2		4/
7	Тема № 7. Книга Мішлей та п'ять сувоїв	2	2	4/4
8	Тема № 8. Мішна трактат «Песахім», Мішна трактат «Пеа», Мішна трактат «Авот», Мішна трактат «Кідушин», Мішна трактат «Шабат», Мішна трактат «Брахот», Мішна трактат «Сука»	2		4/
9	Тема № 9. Танія	2	2	4/4
10	Тема № 10. Лікутей Сіхот	2		4/
11	Тема № 11. Маамарім	2		4/
12	Тема № 12. Переклад та коментування найвідоміших уривків з книг Тори	2	2	4/4
Всього годин		24	6	48/12

8. Теми семінарських занять

9. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах		Максим. кіл-ть
		Денна	Заочна	

		форма	форма	балів
1	Тема № 1. Брейшит, Шмот, Вайєра	4	7	8/7
2	Тема 2. Бемідбар, Дварім	4	7	8/7
3	Тема 3. «Єгошуа», «Шофтім», «Шмуель» «Царств»	4	8	8/8
4	Тема 4. «Єшаягу» «Ірмеягу» «Іехезкіель»	4	8	8/8
5	Тема 5. Книги малих пророків	4	8	8/8
6	Тема 6. Книга Іов та Тегілім	4	8	8/8
7	Тема № 7. Книга Мішлей та п'ять сувоїв	6	8	12/8
8	Тема № 8. Мішна трактат «Песахім», Мішна трактат «Пеа», Мішна трактат «Авот», Мішна трактат «Кідушин», Мішна трактат «Шабат», Мішна трактат «Брахот», Мішна трактат «Сука»	8	10	16/10
9	Тема № 9. Танія	7	10	14/10
10	Тема № 10. Лікутей Сіхот	7	10	14/10
11	Тема № 11. Маамарім	7	12	14/12
12	Тема № 12. Переклад та коментування найвідоміших уривків з книг Тори	7	12	14/12
Усього годин		36	54	72/54

6. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

1. Основні моменти п'яти книг Тори

Розділ 1 Брейшит, Шмот, Ваікра

Розділ 2 Бемідбар, Дварім

Переклад та коментування найвідоміших уривків з книг Тори (Для самостійної роботи рекомендовано класичні коментарі до обраного тексту)

2. Основні моменти книг Пророків та Писань

Розділи Книги «Єгошуа», «Шофтім», «Шмуель» «Царств»

Діяльність пророка Шмуеля

Діяльність Давида та Соломона (Шломо)

Для самостійно ї роботи рекомендовано

Письмова робота про життєдіяльність будь-якого царя.

3. Книги «Єшаягу» «Ірмеягу» «Іехезкіель»

Практичні заняття

Пророцтво - розрада, пророцтво - докір, пророцтво про відродження і відновлення Ізраїлю.

Заклик до покаяння та позитивний результат пророцтв Ірмеягу

Для самостійної роботи рекомендовано

Письмова робота про життєдіяльність будь-якого пророку.

4. Книги малих пророків

Практичні заняття

Книга Іони

Книга Захарії

Для самостійної роботи рекомендовано

Письмова робота «Місце книги Іони в єврейській культурі»

5. Книга Іов та Тегілім

Практичні заняття

Автори книги Тегілім

Іов та страждання

Для самостійної роботи рекомендовано

Письмова робота про будь-яку книги з розділу «Ктувім»

6. Книга Мішлей та п'ять сувоїв

Практичні заняття

Мудрість царя Соломона (Шломо) у книзі Мішлей

Характеристика п'яти сувоїв

7. ІНДИВІДУАЛЬНА НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНА РОБОТА

не передбачено

8. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Навчальні досягнення студента із дисципліни оцінюється за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип операційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти (п. IV), де зазначено види й терміни контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкалу подано у табл. 8.1, табл. 8.2.

Таблиця 8.1

14. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання			екзамен	Сума
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	всього		

F	НЕЗАДОВІЛЬНО - з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни	1-34
---	---	------

9. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

- *Словесні*: лекція (традиційна, проблемна, лекція-пресконференція) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – Презентація), семінари, пояснення, розповідь, бесіда.
- *Наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація.
- *Практичні*: вправи.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1) Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

Методи навчання відповідно до програмних результатів:

ПРН 8 – індивідуальні роботи, метод проектів; «коло ідей», «мозковий штурм»;

ПРН 10 – навчальна дискусія; робота в малих групах;

ПРН 13 – «коло ідей», «мозковий штурм», «займи позицію», «навчаючись-учусь», рольова гра.

10. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

- опорні конспекти лекцій;
- навчальні посібники;
- робоча навчальна програма;
- засоби підсумкового контролю (комплект друкованих завдань для екзамену).

11. ЗАПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ

1. Питання пасхального седеру у талмудичній літературі
2. Історія обов'язку піклуватися про бідних за часів талмуду
3. Історія передачі єврейської традиції від Мойсея до мудреців Великого Зібрання
Вислови мудреців Талмуду - танаїв
4. Розпишіть будь-яку Мішну
5. Родові категорії «Юхасін
6. Терміни «Ав» та «Толада». 39 заборонених робіт
7. Благословення та молитви за часів талмуду
8. Свято Суккот у Храмі: мішна «Сука»

ЛІТЕРАТУРА

Рекомендована література:

1. Агада: Сказания, притчи, изречения Талмуда и мидрашей. Иерусалим, 2013.
2. Введение в Устную Тору. Курс Открытого университета Израиля. Тель-Авив, 2005.
3. Гафни И. Евреи Вавилонии в талмудическую эпоху. М., 2003.
4. Евреи в Римской империи в эпоху Талмуда. Курс Открытого университета Израиля. Тель-Авив, 2009.
5. Еврейская история и религия. Иерусалим, 1990.
6. Книга славословий, Иерусалим 2005
7. *Ковельман А.* Толпа и мудрецы Талмуда. Иерусалим, 2006.
8. *Лау И.М.* Практика иудаизма. Иерусалим, 2001.
9. Ликутей Амарим Тания. Иерусалим, 1995.
10. Невіім (Пророки) Мосад Гарав Кук 1990.
11. *Пантелеят М.* От Синая до наших дней: история передачи Устной Торы. Иерусалим, 1996.
12. Притчи мудрого царя Иерусалим 2007
13. Трактат «Брахот» с комментариями П. Кегати, Иерусалим 2005
14. Трактат «Викурим» с комментариями П. Кегати, Иерусалим 2005
15. Трактат «Кидушин» с комментариями П. Кегати, Иерусалим 2005
16. Трактат «Пеа» с комментариями И. Кегати, Иерусалим 2005
17. Трактат «Песахим» с комментариями П. Кегати, Иерусалим 2005
18. *Урбах Э.* Мудрецы Талмуда. Иерусалим, 1989.
19. Философия Хабада Иерусалим., 1995.
20. *Шинан А.* Мир агадической литературы. Иерусалим, 1990.
21. *Штейнзальц А.* Введение в Талмуд. Иерусалим, 1993.
22. *Штейнзальц А.* Контуры Талмуда. Тель-Авив, 1981.
23. *Штейнзальц А.* Мудрецы Талмуда. Иерусалим, 1996.
24. Э. Ховкин «Ворота в Танию» Иерусалим., 2003.

Рекомендовані інтернет-ресурси:

25. *Айзенберг Й.* Что такое Тора? Иерусалим, 1994.
26. *Барац А.* Лики Торы. М., 1995.
27. *Даймонт М.И.* Евреи, Бог и история (любое издание).
28. *Лау И.М.* Практика иудаизма. Иерусалим, 1991.
29. *Полонский П.* Тора сегодня. Иерусалим, 1996.
30. Молодіжний клуб ЕАР [http ,7/ear.hotmail.ru](http://7/ear.hotmail.ru)
31. Центр «Гіллель» <http://www.hillel.ru>
32. Центр «Маханаім» <http://www.machanaim.org>